کوتاه از جامعه

۲ واکسن داخلی ویژه امیکرون ساخته می‌شود

بهرام دارایی، رئیس سازمان غذا و دارو گفت: دو شرکت تولیدکننده واکسن داخلی تحت‌نظارت‌های این سازمان اقدام به تولید واکسن علیه سویه امیکرون کرده‌اند و منتظر اخذ کد اخلاق از کمیته ملی اخلاق در پژوهش‌های زیستی هستند تا مطالعه بالینی محصول خود را تحت‌نظارت سازمان غذا و دارو آغاز کنند.

وی افزود: کارشناسی روند انجام مطالعات پیش بالینی و روند طراحی مطالعات بالینی تحت‌نظارت کارشناسان سازمان غذا و دارو و همچنین اعضای هیأت‌علمی دانشگاه‌ها انجام و در اختیار کمیته ملی اخلاق در پژوهش‌های زیستی به منظور صدور کد اخلاق قرار گرفته است.

به گفته دارایی، سازمان غذا و دارو پس از اتمام مطالعه و دریافت داده‌های آن و انجام ارزیابی‌های لازم، نتایج داوری کارشناسان و اعضای کمیته مطالعات بالینی را جهت تصمیم‌گیری به کمیته ملی واکسن اعلام خواهد کرد./سازمان غذا و دارو

برخورد محیط‌بانان با حراج‌کنندگان حیات‌وحش

جمشید محبت‌خانی، فرمانده یگان حفاظت سازمان حفاظت محیط‌زیست گفت: با توجه به روزهای پایانی سال و تجارب سال‌های گذشته مبنی بر افزایش خرید و فروش برخی گونه‌های جانوری و گیاهی در معرض خطر انقراض با متخلفان برخورد می‌شود.

وی عنوان کرد: برخی گونه‌های جانوری و گیاهی در معرض خطر انقراض مانند سمندر لرستانی، لاله واژگون، مار آبی و لاک‌پشت از سوی افراد فرصت‌طلب در سطح معابر، بازارهای روز و پایانه‌ها خرید و فروش می‌شود بنابراین از فرماندهان یگان محیط‌زیست استان‌ها می‌خواهیم برای افزایش سطح آگاهی عموم شهروندان و پیشگیری از وقوع تخلفات گونه‌های گیاهی و جانوری، اقدامات لازم را انجام دهند./محیط‌زیست

سهم ۰/۵ درصدی پژوهش از تولید ناخالص داخلی

پیمان صالحی، معاون پژوهشی وزیر علوم گفت: در حالی که با توجه به برنامه ششم، سهم پژوهش از تولید ناخالص داخلی باید به ۴ درصد برسد اما این عدد در سال ۱۴۰۰ کمتر از ۰/۵ درصد بوده است.

وی افزود: این عدد را در حالی اعلام می‌کنیم که امسال به دلیل وضعیت بودجه و با وجود اینکه بودجه‌های پژوهشی تخصیص یافت ولی عملا این بودجه در حوزه پژوهشی هزینه نشد.

صالحی ضمن بیان اینکه بودجه پژوهشی دانشگاه‌ها متاسفانه در حوزه‌های دیگر مانند همسان‌سازی حقوق اعضای هیات‌علمی هزینه شده است، عنوان کرد: بنابراین با در نظر گرفتن این شرایط این عدد حتی پایین‌تر از ۰/۵ درصد است.

وی ادامه داد: برای سال آینده با توجه به اعداد مربوط به حوزه پژوهشی، تحلیل‌هایی از سهم پژوهش و فناوری از تولید ناخالص داخلی داشتیم اما باید منتظر بمانیم بودجه به تصویب برسد تا تحلیل دقیق‌تری ارائه دهیم./مهر

تمدید مهلت ثبت‌نام کنکور ۱۴۰۱

سازمان سنجش آموزش کشور در اطلاعیه‌ای از تمدید مهلت ثبت‌نام آزمون سراسری سال ۱۴۰۱ تا جمعه ۶ اسفند خبر داد.

در اطلاعیه سازمان سنجش آموزش کشور آمده است: پیرو اطلاعیه ۳۰ بهمن ۱۴۰۰ به اطلاع متقاضیان ثبت‌نام و شرکت در آزمون سراسری سال ۱۴۰۱ در دوره‌های روزانه، نوبت دوم «شبانه»، نیمه‌حضوری، مجازی، پردیس خودگردان دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، دانشگاه پیام‌نور (آموزش از راه دور) و مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی و غیردولتی و همچنین رشته‌های تحصیلی دانشگاه آزاد اسلامی می‌رساند که به منظور فراهم‌کردن تسهیلات بیشتر برای آن دسته از متقاضیانی که تاکنون برای ثبت‌نام اقدام نکرده‌اند، ترتیبی اتخاذ شده که بتوانند تا جمعه ۶ اسفند نسبت به ثبت‌نام خود اقدام کنند./سازمان سنجش

افزایش پرونده‌های قصور پزشکی در کشور

بابک سلحشور، مدیرکل امور کمیسیون‌های سازمان پزشکی قانونی کشور گفت: از ابتدای سال ۱۴۰۰ تا پایان آذر در مجموع ۸۸۵۰ مورد پرونده قصور پزشکی به کمیسیون‌های پزشکی قانونی ارجاع شده که این تعداد در مقایسه با مدت مشابه سال قبل که تعداد ارجاعات ۷۹۱۹ مورد بود، افزایشی ۱۱/۸ درصدی داشته است. وی درباره تعداد پرونده‌های منجر به صدور حکم محکومیت نیز افزود: ۴۶/۶ درصد از این پرونده‌ها معادل ۴۱۲۴ مورد منجر به صدور حکم محکومیت شده و ۵۳/۴ درصد یعنی معادل ۴۷۲۶ مورد نیز به تبرئه منجر شده است. مدیرکل امور کمیسیون‌های سازمان پزشکی قانونی کشور درباره بیشترین رشته‌های دارای شکایت نیز عنوان کرد: صرف نظر از موارد منجر به محکومیت یا تبرئه به ترتیب رشته‌های دندانپزشکی با ۹۲۱ مورد، جراحی عمومی با ۷۷۵ مورد، پرستاری با ۵۷۶ مورد، زنان و زایمان با ۵۲۷ مورد و پزشکی عمومی با ۵۱۷ مورد در صدر شکایات ثبت‌شده در ۹ ماه سال ۱۴۰۰ قرار دارند؛ البته این آمار مربوط به امسال است و الزاما همین الگو و نسبت در سال‌های قبل نیز تکرار نشده است./ایسنا

بوستان جنگلی کوهسار در شمال غرب تهران قرار دارد

آیا ساخت هتل در ۸ بوستان پیرامونی شهر تهران به ضرر مردم و محیط‌زیست پایتخت است؟

چالش هتل‌سازی در پارک‌ها

مریم خباز
جامعه

ساخت هتل‌های ۵ و ۷ ستاره در هشت بوستان پیرامونی شهر تهران که علیرضا زاکانی، شهردار در جریان بررسی تبصره‌های بودجه ۱۴۰۱ شهرداری در صحن شورای شهر از آن یاد کرد یکی از اخبار مهم ولی کمتر دیده شده در روزهای اخیر است. ساخت هتل در بوستان‌های پیرامونی پایتخت که در واقع فضاهای سبزی هستند که مردم برای تفریح و تفرج به آنها پناه می‌برند، با نگاه‌های مختلف می‌تواند معانی مختلفی داشته باشد، مثلا از نظر اقتصادی شاید منبع درآمد باشد، از نظر زیست‌محیطی شاید مخاطراتی داشته باشد و از نظر جامعه‌شناسی احتمالا باعث تضییع حقوق مردم شود.

هرچه هست شهرداری تهران گویا عزم جزمی برای ساخت هتل در چند بوستان منتخب دارد؛ بوستان‌هایی که به گفته مهدی چمران، رئیس شورای شهر تهران دو ویژگی دارد؛ اول این‌که از نظر مساحت وسیع‌اند و دوم این‌که از حیث محل قرارگیری جزو بوستان‌های فرامنطقه‌ای است.

اما این‌که آیا ساخت هشت هتل در هشت بوستان این چنینی به نفع شهر تهران و مردمان این شهر است و آیا این اقدام اصولا کمکی به وضعیت کلانشهر تهران می‌کند یا خیر، سؤالاتی کلیدی است که ما سعی کرده‌ایم در گفت‌وگو با کارشناسان آن را بررسی کنیم.

هتل‌سازی، گره‌گشای اقتصاد و گردشگری است؟

شهرداری تهران سال‌های درازی است که مشکلات مالی دارد و دخل و خرجش به هیچ عنوان با هم نمی‌خواند. حتی شهردار جدید یک بار گفت شهرداری در دوره قبل همه تلاشش این بود که حقوق کارمندانش را بدهد که طبق این گفته، شهرداری تهران نیز به وضعی شبیه وزارت آموزش و پرورش دچار شده که ۹۸ درصد بودجه‌اش را صرف حقوق و دستمزد می‌کند و با ۲ درصد باقیمانده باید ده‌ها ماموریت کلیدی را به سرانجام برساند.

خلاصه این‌که تراز مالی شهر تهران سال‌هاست منفی است و شهرداری همواره به جای این‌که خلق ثروت کند بدهی خلق کرده است. با این‌که درباره میزان بدهی‌های شهرداری تهران چالش‌ها و اختلاف نظرهای مختلفی وجود دارد و بارها درباره رقم دقیق بدهی‌ها برخوردهای لفظی و چنددستگی شکل گرفته اما اگر آخرین رقم اعلامی توسط علیرضا زاکانی را ملاک بدانیم، شهرداری تهران هم‌اکنون بیش از ۸۵ هزار میلیارد تومان بدهی دارد که حدود ۶۰ هزار میلیارد تومان آن به بانک‌ها و بقیه مربوط به پیمانکاران است. سقف بودجه سال ۱۴۰۱ شهرداری تهران نیز ۵۰ هزار میلیارد تومان تصویب شده که با توجه به بدهی‌های سنگین و مخارج سرسام‌آور شهر حتما کفاف همه نیازها را نمی‌دهد و منجر به شکل‌گیری بدهی‌ها تازه می‌شود. شاید به همین علت است که شهردار تهران ساخت هتل در بوستان‌ها را راهی برای کمک به برون‌رفت از این وضعیت تشخیص داده زیرا وی در روز حضور در شورای شهر اعلام کرد که ساخت پروژه‌های مشارکتی با بخش خصوصی از جمله ساخت هتل در بوستان‌های پیرامونی شهر، گره‌گشای اقتصاد تهران است.

اما آیا ساخت هتل در شهری مثل تهران که معمولا مقصد گردشگری جذابی محسوب نمی‌شود، آن‌هم هتل ۵ و ۷ ستاره که اقامت در آنها توان مالی بالایی می‌خواهد، می‌تواند به اقتصاد پایتخت کمک کند؟ ما این سؤال را از ناصر رضایی، عضو پژوهشکده گردشگری و کارشناس این حوزه پرسیدیم که او در پاسخ، یکی به نعل و یکی به میخ زد به این معنا که اصل ساخت هتل را اقدامی خوب از باب توسعه زیرساخت‌ها دانست ولی تردید داشت که با این وضع جذب گردشگر در کشورمان ساخت هتل در بوستان‌ها بتواند اوضاع مالی تهران را بهتر کند.

رضایی در این‌باره گفت: اگر در تهران هتل‌های باکیفیت ساخته شود اتفاق بسیار خوبی است چون شهری همچون کن فرانسه که فقط ۱۰۰ هزار نفر جمعیت دارد صاحب ۱۱۰ هتل است و اگر ما هم بتوانیم هتل‌های خوب در تهران بسازیم قطعا به توسعه زیرساخت‌های گردشگری کمک کرده‌ایم؛ ضمن این‌که وظیفه ساخت هتل فقط با وزارت میراث فرهنگی و گردشگری نیست و نهادهایی همچون شهرداری هم خوب است که وارد این حوزه شوند و اصلا شهرداری یکی از بهترین گرینه‌های موجود برای این کار است. این کارشناس اما نسبت به دو موضوع تردید دارد؛ یکی در مورد ستاره‌های هتل و دیگری در مورد گردشگرانی که باید از این اماکن استفاده کنند.

او دراین باره توضیح داد: با این‌که ساخت هتل در تهران اقدامی مهم است، ولی قبل از ساخت هتل باید مشکل گردشگری در کشور را به صورت کلان حل کرد. به این معنی که باید برای جذب گردشگر داخلی و خارجی برنامه داشت. حالا سوال ما از شهرداری تهران این است که اگر هتل‌های مورد نظرش را بسازد آیا برای مسافرانش فکری کرده است.

رضایی در عین حال به یک مشکل دیگر هم اشاره می‌کند و آن هم تعداد ستاره‌های در نظر گرفته شده برای هتل‌هاست یعنی ۵ و ۷ ستاره که در این باره نیز به ما گفت: ساخت هتل ۷ ستاره شرایطی دارد و این هتل‌ها امکاناتی دارند که شرایط آنها در کشور ما وجود ندارد، بنابراین صحبت کردن از ساخت هتل ۷ ستاره موضوعیت ندارد و طرح این موضوع درست نیست. پس بهتر است اگر قرار است هتلی ساخته شود همان ۵ ستاره اما با استانداردهای درست باشد.

میلانی: ممکن است حین گودبرداری هتل‌ها جریانات زیرزمینی مثل چشمه‌ها تحت‌تاثیر قرار بگیرند یا خط قنات‌ها قطع شود که این نوع اتفاقات علاوه بر مشکل‌سازشدن برای بوستان به سفره‌های آب زیرزمینی تهران نیز لطمه می‌زند

هتل‌ها محیط‌زیست را تهدید می‌کنند؟

شهر تهران به هیچ‌وجه شهر سرسبزی نیست. رنگ قالب این شهر خاکستری است و همه هنرش از دهه‌ها پیش این بوده که باغ‌های کهنسالش را از دست بدهد. بنابراین فضاهای سبز به‌خصوص فضاهای جنگلی که تولید اکسیژن کنند و وظیفه ترکیب کربن و تلطیف هوا را به عهده بگیرند از واجبات این شهر است.

درمتون تئوری، کارکردهای فضای سبز را این‌گونه نوشته‌اند: تولید اکسیژن، تعدیل دمای محیط، جذب آلودگی‌ها، تثبیت خاک مخصوصا درسطوح شیبدار، افزایش رطوبت، زیباسازی محیطی، کنترل آلودگی صوتی و بصری، بالارفتن کیفیت محیط‌زیست شهری، پرورش روحی و جسمانی شهروندان، سرگرمی و تفریح و جلوگیری از گسترش بی‌منطق شهرها.

با این کارکردها، فضای سبز -که یکی از مصادیق مهم آن بوستان‌های کوچک و بزرگ شهری هستند- نقشی خاص در توسعه پایدار شهرها دارد. به این معنی که شهرها را به جایی برای رفاه و آسایش ساکنان آن تبدیل می‌کند.

شهرتهران هم اکنون ۲۳۱۸ بوستان و پارک جنگلی داخل و خارج محدوده دارد که مساحت همه آنها روی هم حدود ۶۰۰۰ هکتار است. این درحالی است که فضای سبز معابر شهری حدود ۸۲۰۰ هکتار و مساحت کمربند سبز پیرامون شهر نیز ۴۲ هزارهکتار است که اگر این اعداد را تقسیم بر جمعیت میلیونی تهران کنیم یعنی همان کاری که سازمان بوستان‌ها و فضای سبز شهر تهران انجام داده، سرانه فضای سبز درون‌شهری تهران ۱۶ متر و سرانه فضای سبز برون‌شهری ۵۰ متر می‌شود. البته سرانه‌های استاندارد فضای سبز درون‌شهری در جهان عددهای بزرگ‌تری را به عنوان سرانه‌های مقبول معرفی کرده، به طوری که فقط در یک فقره، در مطالعات بخش محیط‌زیست سازمان ملل متحد، سرانه فضای سبز شهری برای هر نفر ۲۰ تا ۲۵ مترمربع تعیین شده است. بنابراین اگر از منظر زیست‌محیطی به ماجرای هتل‌سازی در بوستان‌های پیرامونی تهران نظر کنیم، کاهش سرانه فضای سبز در تهرانی که به هیچ‌وجه یک پایتخت سبز محسوب نمی‌شود، یکی از دستاوردهای ناخوشایند این اقدام خواهد بود.

آرش حسینی میلانی، کارشناس منابع طبیعی و رئیس کمیته محیط‌زیست شورای شهر پنجم تهران البته در گفت‌وگو با ما به مخاطرات دیگری که ممکن است هتل‌سازی در بوستان‌ها به بار بیاورد نیز اشاره می‌کند.

او در این باره گفت: هتل‌های ۵ و ۷ ستاره معمولا سازه‌های بلندمرتبه‌ای هستند که اگر در بوستان‌های پیرامونی که بخشی از آنها چشم‌اندازهای طبیعی است، ساخته شوند مسلما بخشی از چشم‌اندازها را از بین می‌برند. حال آن که حفظ این چشم‌اندازهای طبیعی مهم است. از سوی دیگر، بوستان‌های پیرامونی که برخی از پارک‌های جنگلی مثل لویزان، سرخه‌حصار، چیتگر و کوهسار را نیز شامل می‌شوند مورد اقبال مردم محله‌ها هستند و در حالت عادی نیز پاسخگوی حجم مراجعان نیستند. اگر قرار باشد در این بوستان‌ها هتل نیز ساخته شود و مراجعان بیشتری به آن سمت بیایند ممکن است بارگذاری سنگین، برد پارک را دچار اختلال کند.

میلانی همچنین به یک مشکل دیگر اشاره کرد که ممکن است حین گودبرداری هتل‌ها رخ دهد. این‌که جریانات زیرزمینی مثل چشمه‌ها تحت تاثیر قرار بگیرند یا خط قنات‌ها قطع شود که این دست اتفاقات علاوه بر مشکل‌ساز شدن برای بوستان به سفره‌های آب زیر زمینی تهران نیز لطمه می‌زند.

به گفته این کارشناس، ساخت و ساز در بوستان‌ها همچنین می‌تواند عملکرد این فضاهای سبز در تعدیل گرمای شهر به‌خصوص جزیره گرمایی محله‌های تهران را تحت‌تاثیر قرار دهد.

رضایی: با این که ساخت هتل در تهران اقدامی مهم است ولی قبل از ساخت هتل باید مشکل گردشگری در کشور را به صورت کلان حل کرد به این معنی که باید برای جذب گردشگر داخلی و خارجی برنامه داشت

جای خالی به‌زیستی شهروندان

درست است که شهر تهران مشکلات مالی دارد و فرض را بر این گذاشته‌اند که ساخت چند هتل با ستاره‌های بالا می‌تواند گرهگشای اقتصاد شهر باشد ولی شهر که فقط اقتصاد نیست و شهر به جایی نمی‌گویند که ساختمان داشته باشد. شهر در تعریف جدید مدیران شهری جایی است برای رفاه و آسایش، جایی که مردم به آن احساس تعلق می‌کنند و در آنها امن و ایمن هستند.

به همین علت وقتی جامعه‌شناسان خبر ساخت هتل در بوستان‌های پیرامونی شهر تهران را می‌شنوند و آن را تجزیه و تحلیل می‌کنند جانب مردم را می‌گیرند نه طرف اقتصاد را. از جمله این جامعه‌شناسان حمیدرضا بیژنی است که در گفت‌وگو با ایسنا از حق شهروندی گفته است. او می‌گوید: آنچه در شهرنشینی باید مورد توجه قرار گیرد مجموعه‌ای از حقوق است که از آن به‌عنوان حق شهرنشینی یاد می‌شود. این حقوق که ابعاد متنوعی را دربرمی‌گیرد عبارتند از احساس راحتی و رفاه، حق برخورداری از سلامت، مکان مناسب برای زندگی و تفریح و... که همگی با به‌زیستی آحاد جامعه در فضای شهری مرتبط است اما آیا کاهش حوزه عمومی شهری به نفع بخش‌های بسیار محدودی از جامعه که در جای‌جای ایران و جهان نقاط هدف گردشگری بسیاری برای آنها وجود دارد، می‌تواند در بهبود شرایط رفاهی و تفریحی آحاد مردم به نحوی مثبت تأثیرگذار باشد؟ این جامعه‌شناس می‌پرسد: در این میان مردم چه جایگاهی دارند؟ مردم به‌عنوان صاحبان اصلی شهر چه منافعی از تخصیص حوزه‌های عمومی به گروه‌های ثروتمند جامعه می‌برند و فرآیند به‌زیستی مردم در چنین مکانیسم‌هایی را چگونه می‌توان تبیین کرد؟ آیا ساختن هتل در فضاهای عمومی به سطح رفاه و تفریح آحاد جامعه کمک می‌کند یا همین معدود فضاهایی را که در اختیار آنهاست نیز تحت سلطه گروه‌های سرمایه‌دار و بخش‌های خصوصی قدرتمند قرار می‌دهد؟

او باز هم می‌پرسد: آیا بناست شهر تهران به عرصه‌ای برای توسعه مالی بخش‌های خصوصی بزرگ تبدیل شود یا به مکانی امن و ایمن برای زندگی سالم شهروندان؟ آیا در شرایطی که شهروندان توانایی خرید چند متر زمین و مسکن برای خود ندارند، بهتر نیست سرمایه‌گذاری‌ها به سمتی حرکت کند که به جای بهبود فضای کسب‌وکار بخش‌های خصوصی بزرگ، توانمندسازی مردم را به ارمغان آورد؟

توسعه پایدار در شهر گم نشود

هادی کیادلیری
دبیر مرجع ملی کنوانسیون تنوع زیستی کشور

براساس خبرهایی که از شهرداری تهران مخابره می‌شود، می‌توان گفت که شهرداری قصد دارد در برخی بوستان‌های تهران مانند بوستان جنگلی کوهسار به ساخت هتل اقدام کند. با توجه به اینکه اطلاعات زیادی در این خصوص منتشر نشده و منابع طبیعی استان تهران نیز از این مساله ابراز بی‌اطلاعی کرده، می‌توان گفت توجهی جدی به عواقب زیست‌محیطی این طرح نشده است.

لازم به یادآوری است که هیچ‌کس با توسعه یعنی ساخت هتل و درآمدزایی برای شهر مخالف نیست اما مساله این است که باید برآورد کرد با ساخت هتل ما چه چیزی را از دست می‌دهیم و چه به دست می‌آوریم؟ فراموش نکنیم که سرانه فضای سبز در کلانشهری مانند تهران نیز با استانداردهای جهانی فاصله دارد به همین دلیل مدیران شهری نباید اقدامی انجام دهند که این سرانه کاهش پیدا کند. علاوه بر این بوستانی مانند کوهسار به‌راحتی در دسترس شهروندان قرار دارد و می‌توان گفت در جذب ریزگردها و تلطیف هوای تهران نقش دارد به همین دلیل نباید این موهبت را از شهروندان دریغ کرد.

درخصوص ارزیابی‌های زیست‌محیطی نیز باید گفت منابع طبیعی و محیط‌زیست مانند مناطق جنگلی به‌طور مادام‌العمر به شهروندان نفع می‌رسانند به همین دلیل هنگام ساخت هتل در یک پارک جنگلی باید عواقب بلندمدت را در نظر گرفت و به سودهای کوتاه‌مدت بسنده نکرد. به عبارت دیگر نباید اجازه داد که توسعه پایدار در کلانشهری مانند تهران نادیده گرفته شود.

پاسخ شهرداری

محمود فاطمی‌عقدا
دبیر کمیسیون ماده ۵ شهرداری

همه پرونده‌هایی که مربوط به پروژه‌های بزرگ است طبق ضوابط و مقررات باید مسیر کمیسیون ماده ۵ را طی کند به طوری که فقط بعد از دریافت مجوز از این کمیسیون امکان صدور پروانه ساخت برایشان وجود دارد. کمیسیون ماده ۵ متشکل از نمایندگان وزارتخانه‌های راه و شهرسازی، کشور، میراث فرهنگی، سازمان محیط زیست و شورای شهر تهران است که در واقع کمیسیونی بین دستگاهی محسوب می‌شود.

تاکنون نیز هیچ پرونده‌ای مربوط به ساخت هتل در بوستان‌های تهران در این کمیسیون مطرح نشده ولی از آنجا که کمیسیون ماده ۵ پرونده‌های ساخت و سازهای بزرگ را با رعایت ضوابط و مقررات معماری و شهرسازی و مقررات ملی ساختمان بررسی می‌کند و خارج از ضوابط و آیین‌نامه‌ها مخصوصا در مبحث زلزله کاری انجام نمی‌دهد جای هیچ نگرانی نیست.